

शुक्लाफाँटा नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ४

संख्या: १०

मिति: २०७७/०७/१६ गते

भाग-२

लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष(सञ्चालन) कार्यविधि २०७७

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति २०७७।०७।१४

प्रस्तावना:

शुक्लाफाँटा नगरपालिका क्षेत्र भित्र लैङ्गिक हिंसा निवारणका लागि लैङ्गिक हिंसामा परेका महिला, बालबालिका, किशोर—किशोरी लगायतका व्यक्तिहरूलाई तत्काल उद्धार तथा राहत उपलब्ध गराउन र पुनः स्थापना र लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धि कार्यहरू संचालन गर्नका लागि लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषको स्थापना र संचालन कार्यविधि तर्जुमा गर्नु आवश्यक भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद १५ को दफा १०२ को (२)ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो “लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष (संचालन) कार्यविधि, २०७७” जारी गरिएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यो कार्यविधिको नाम “लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष(संचालन) कार्यविधि, २०७७”

रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-

(क) “कार्यालय” भन्नाले शुक्लाफाँटा नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

(ख) “कोष” भन्नाले नियम ३ बमोजिमका लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष संझनुपर्छ ।

(ग) “पीडित” भन्नाले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित वा प्रभावित व्यक्ति संझनु पर्छ ।

(घ) “राहत समिति” भन्नाले नियम ११ बमोजिमको राहत समिति संझनु पर्छ ।

(ङ) “लैङ्गिक हिंसा” भन्नाले कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार, सामाजिक कुरीति अन्य व्यवहार लगायत लैङ्गिक आधारमा हुने हिंसा संझनु पर्छ ।

(च) “सञ्चालक समिति” भन्नाले नियम ६ बमोजिमका कोष सञ्चालक समिति संझनुपर्छ ।

३. कोषका स्थापना:

(१) लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नामक एक कोष स्थापना गरिएको छ ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरू रहनेछन्:—

(क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ख) विदेशी व्यक्ति, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्था वा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम,

(ग) स्वदेशी व्यक्ति वा संघ वा संस्थाबाट प्राप्त रकम,

(घ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(ङ) नगरसभा वा नगरकार्यपालिकाबाट विनियोजित रकम ।

(३) उपनियम (१) बमोजिमको रकम बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गरिनेछ ।

(४) कोषको खाताका सञ्चालन नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

४. कोषमा रकम जम्मा गर्ने:

महिला तथा बालबालिकाको हक हीतका क्षेत्रमा यस नगरपालिका भित्र कार्य गर्ने संघ संस्थाहरूले यस कोषमा आवश्यक सहयोग गर्नु पर्नेछ र आवश्यक रकम नगरकार्यपालिकाले समेत उक्त कोष सञ्चालनको लागि छुट्टयाउने छ र उक्त कोषको लागि तोकेको नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान समेत यस कोषमा जम्मा गरिने छ ।

५. कोषका उपयोग:

(१) कोषको रकम देहायको कामको लागि पीडितलाई उपलब्ध गराउन उपयोग गरिनेछः—

(क) तत्काल उद्धार गर्न,

(ख) औषधि उपचार/ राहत प्रदान गर्न,

(ग) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार तथा मनोविमर्स प्रदान गर्न,

(घ) कुनै व्यवसाय गर्नका लागि जीविकोपार्जन अनुदानको रूपमा प्रदान गर्न,

(ङ) पुनर्स्थापना गराउन,

(च) पीडितका लागि सञ्चालक समितिले तोके बमोजिमको अन्य कार्य गर्न ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि सञ्चालक समितिले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित बालबालिका तथा किशोर किशोरी वा लैङ्गिक हिंसाबाट प्रभावित भइ लागूपदार्थको दुर्व्यसनमा फसेका वा सडकमा आएका व्यक्तिलाइ प्राथमिकता दिइ कोषको रकम खर्च गर्न सक्नेछ ।

६. कोषको रकम अन्य काममा उपयोग गर्न नसकिने:

(१) कोषको रकम नियम ५ मा लेखिए बाहेकको अन्य कार्यमा उपयोग गर्न सकिने छैन ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि सञ्चालक समिति र राहत समितिको सचिवालय तथा बैठक

सञ्चालन गर्न लाग्ने खर्चका लागि कोषको रकम उपयोग गर्न सकिनेछ ।

७.सञ्चालक समिति गठन:

(१) कोषको संचालन, व्यवस्थापन तथा राहत बितरण गर्ने काम समेतका लागि एक कोष सञ्चालक समिति अर्थात राहत समिति रहनेछ ।

(२) सञ्चालक समितिको गठन देहायबमोजिम हुनेछ:—

(क)	नगरपालिकाको प्रमुख:	-अध्यक्ष
(ख)	नगरपालिकाको उप प्रमुख:	-उपाध्यक्ष
(ग)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत:	-सदस्य
(घ)	सामाजिक विकास समितिको संयोजक:	-सदस्य
(ङ)	महिला अधिकारकर्मीको तर्फबाट अध्यक्षले तोकेको एक जना महिला:	-सदस्य
च)	लैङ्गिक हिंसा निवारणका क्षेत्रमा कार्यरत गैर सरकारी संस्थाहरु मध्येबाट सञ्चालक समितिले तोकेको संस्थाको प्रतिनिधि १ जना:	-सदस्य
(छ)	महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख:	-सदस्य-सचिव

(३) उपनियम (२) का खण्ड (ङ) (च) बमोजिमको सदस्यको पदावधि ३ वर्षको हुनेछ ।

(४) सञ्चालक समितिको व्यवस्थापकीय र निर्णय कार्यान्वयनको कार्य महिला तथा बालबालिका शाखाले गर्नेछ ।

द.सञ्चालक समितिका काम,कर्तव्य र अधिकार:

सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः—

- (क) लैङ्गिक हिंसा निवारणका सम्बन्धमा नगरपालिकाबाट स्विकृत नीति, योजना तथा कार्यक्रमका लागि कोषको रकम प्रयोग गर्ने,
- (ख) पीडितलाई राहत उपलब्ध गराउने,
- (ग) राहत समितिको काम कारवाहीको अनुगमन गर्ने वा गराउने,
- (घ) नगरपालिका भित्र घटेका लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी घटनाका अभिलेख अद्यावधिक गर्ने,
- (ङ) सीपमूलक तालिम प्राप्त पीडितलाई जीविकोपार्जन अनुदान प्रदान गर्ने,
- (च) लैङ्गिक हिंसा निवारणका क्षेत्रमा काम गर्न निकाय तथा संस्थासँग समन्वय गर्ने,
- (छ) कोष वृद्धिका लागि श्रोतको खोजी गर्ने,
- (ज) लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी अन्य काम गर्ने वा गराउने।

९. राहत उपलब्ध गराउन रकमको हद र आधार:

(१) यस बमोजिम पीडितलाई राहत उपलब्ध गराउँदा देहायको आधारमा देहायको रकममा नबढ्ने गरी उपलब्ध गराईनेछः—

- (क) पीडितलाई तत्काल उद्धार गर्नुपर्ने भएमा सवारी साधन प्रयोग गर्नुपर्ने भएमा सार्वजनिक सवारी साधनबाट यात्रा गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रतिदिन तीन सय रुपैया र बास बस्नुपर्ने भए सो वापत थप रकम

दिनुपर्ने भएमा प्रतिदिन पाँच सय रुपैयाँको दरले बढीमा पाच हजार रुपैयाँ सम्म ।

(ख) पीडितलाई अस्पतालमा भर्ना गरी औषधी उपचार गर्नुपर्ने भएमा अस्पताल आँउदा जाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नुपर्ने भए सार्वजनिक सवारीसाधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्च वापत प्रतिदिन तीन सय रुपैयाँ, अस्पतालमा बस्न व्यवस्था नभइ वाहिर बस्न परेमा बढीमा पाच दिनको बास खर्च वापत प्रति दिन पाच सय रुपैया र उपचार खर्च समेत गरी बढीमा छ हजार पाच सय ।

(ग) पीडित संग आश्रित बालबालिका भए त्यस्ता बालबालिकाका लागि खण्ड —ख) बमोजिम खाना खर्च उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

(घ) कानूनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोविमर्शकालागि पाँचहजार रुपैयाँमा नबढ्ने गरी लागेको यथार्थ खर्च,

(ङ) कुनै व्यवसाय गर्नको लागि व्यवसाय स्थापना गर्न बढीमा तीन हजार रुपैया अनुदान प्रदान गर्न सकिनेछ ।

(ड) पुनस्थापनाका लागि बढीमा पाँचहजार रुपैयाँ प्रदान गर्न सकिनेछ ।

(च) सञ्चालक समितिले तोकेबमोजिमका अन्य कामका लागि कामको प्रकृति हेरी बढीमा दश हजार रुपैयाँ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको रकम अपर्याप्त भए मुनासिव आधार र प्रमाण सहित कुनै पीडितले कार्यालयमा निवेदन दिएमा र सो व्यहोरा मुनासिव देखिएमा राहत समितिले त्यस्तो पीडितलाई

दुइ हजार रुपैयाँमा नवढने गरी मुनासिव रकम थप गरी दिन सक्नेछ ।

(३) उपनियम (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए ता पनि नेपाल बाहिर रहे बसेको पीडितलाई सञ्चालक समितिले तोक बमोजिमको राहत उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

१०. राहत प्राप्त गर्न निवेदन दिनुपर्ने:

(१) यस कार्यविधि बमोजिम राहत प्राप्त गर्न चाहने पिडित वा सरोकारवाला व्यक्तिले राहत पाउनुपर्ने मुनासिव कारण खुलाइ कार्यालयमा निवेदन दिन पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएका निवेदन जाँचबुझ गर्दा पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग गर्नुपर्ने देखिएमा राहत समितिले नियम १३ का अधीनमा रही पीडितलाई राहत उपलब्ध गराउनेछ ।

११. तत्काल रकम उपलब्ध गराउन सक्ने:

(१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि पीडितलाई तत्काल उद्धार, औषधिउपचार, पुर्नस्थापना वा राहत प्रदान नगरेमा गम्भिरता मानवीय क्षति हुने देखिएमा सञ्चालक समितिको अध्यक्षले सो प्रयोजनका लागि कोषबाट पच्चिस हजार रुपैयाँमा नवढने गरी मुनासिव रकम सम्बन्धित पीडितलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका अवस्था परी सञ्चालक समितिका अध्यक्षबाट पीडितलाई रकम उपलब्ध गराईएकोमा त्यसरी रकम

उपलब्ध गराईए पछि वस्ने सञ्चालक समितिको बैठकबाट सो विषयको अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

१२. थप रकम निकासामा माग गर्न सक्ने:

(१) नगरकार्यपालिकाबाट निकासामा भएको रकम अपर्याप्त भएमा सञ्चालक समितिले सो को कारण खुलाइ नगरकार्यपालिकामा माग गर्न सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम थप रकम माग भइ आएमा नगरकार्यपालिकाले कार्यालयको आवश्यकता र औचित्यता हेरी कोषमा थप रकम निकासामा दिन सक्नेछ ।

१३. छुट्टै खाता खोल्नु पर्ने:

(१) कार्यालयले कार्यपालिकाबाट प्राप्त भएका रकम कार्यालयको नाममा कुनै बाणिज्य बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको खाताको सञ्चालन कार्यालय प्रमुख र लेखामा काम गर्ने मुख्य कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

१४. कोषको लेखा र लेखापरिक्षण:

(१) कोषको आय व्ययको लेखापरिक्षण प्रचलित कानून बमोजिम राखिनेछ ।

(२) कोषको लेखापरिक्षण महालेखा परिक्षकबाट हुनेछ ।

१५. प्रतिवेदन पेश गर्ने:

(१) समितिले प्रत्येक छ महिनामा सो समितिबाट भए गरेका कामकारवाहीको प्रतिवेदन कार्यपालिकामा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) सञ्चालक समितिले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिना भित्र सो समितिबाट अधिल्लो आर्थिक वर्ष भरिमा भए गरेका काम कारवाहीको प्रतिवेदन यस कार्यालयको कार्यपालिका समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

(३) नगरपालिकाले उपनियम (२) बमोजिमको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न सक्नेछ ।

१६. बैठक भत्ता:

सञ्चालक समिति वा राहत समितिका अध्यक्ष वा सदस्यले सो समितिको बैठकमा भाग लिए वापत १५००।—(पन्ध्र सय) रकम बैठक भत्ता वापत पाउनेछन ।

१७. निर्देशन दिन सक्ने:

(१) नगर कार्यपालिकाले सञ्चालक समितिका कामकारवाहीका सम्बन्धमा सो समितिलाइ आवश्यक निर्देशन तथा सुझाव दिन सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दिइएको सुझाव तथा निर्देशनको पालना गर्नु सञ्चालक समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

१८. सञ्चालक समितिको बैठक र निर्णय:

(१) सञ्चालक समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ।

(२) सञ्चालक समितिका बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

- (३) सञ्चालक समितिको बैठक बस्नु भन्दा कम्तीमा २४ घण्टा अगावै सञ्चालक समितिका सदस्य-सचिवले बैठकमा छलफल हुन कार्यसूची सहितको सूचना सबै सदस्यहरुलाई दिनु पर्नेछ ।
- (४) सञ्चालक समितिका कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरु उपस्थित भएमा सो समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।
- (५) सञ्चालक समितिको बैठकको अध्यक्षता यस समितिका अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्ष र उपाध्यक्ष पनि अनुपस्थितिमा सञ्चालक समितिका उपस्थित सदस्यहरुले आफू मध्येबाट छानेको सदस्यले गर्नेछ ।
- (६) सञ्चालक समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णयक मत दिनेछ ।
- (७) सञ्चालक समितिले बैठकमा आवश्यकता अनुसार नगरपालिकाको कुनै कर्मचारी, पदाधिकारी वा अन्य कुनै व्यक्तिलाई समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकका रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्नसक्नेछ ।
- (८) सञ्चालक समितिको निर्णय सो समितिका सदस्य—सचिवले प्रमाणित गरि राख्नेछ ।
- (९) सञ्चालक समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।